

Rapport 11 van commissie 6 inzake de instructie van de particuliere synode van het Westen inzake afdracht zendingsgemeenten (8.10)

- 5 De instructie, die zijn oorsprong heeft in de classis Amsterdam, roept de synode op om de zendingsgemeenten na instituering volgens art 21 K.O. niet ineens te confronteren met de volledige minimumbijdrage per (doop)lid, maar deze bijdrage stap voor stap te verhogen. Te beginnen met 10 procent van het bedrag en via jaarlijkse verhogingen in 10 jaar toe te groeien naar de volledige minimumbijdrage per (doop)lid.
- 10 Als belangrijkste argument wordt aangedragen dat men het onredelijk vindt dat zendingsgemeenten, die naar hun aard in een opbouwfase verkeren en daarom veelal meer mensen in betaalde dienst hebben dan gevestigde gemeenten, toch direct de volledige afdracht kerkelijke kassen dienen te voldoen. Daarnaast geeft men aan dat zendingsgemeenten naar hun aard hogere kosten hebben op het gebied van hulpverlening.
- 15 Eerdere synodes onderkennen de problematiek van zendingsgemeenten. Zo besloot de synode in 2013 de commissie partners zendingsgemeenten (PZG) in het leven te roepen, een initiatief van vier deputaatschappen te weten buitenlandse zending, diaconaat, evangelisatie en onderlinge bijstand en advies. PZG heeft tot doel om steun te zoeken voor en steun te geven aan zendingsgemeenten met financieel minder draagkrachtige leden
- 20 zodat een evangelist of predikant beroepen en bevestigd kan worden. PZG vult het gat tussen de voortrekker - deputaten evangelisatie - en de achtervanger - deputaten onderlinge bijstand en advies.
- 25 **Beleid**
In de afgelopen drie jaren hebben deputaten evangelisatie (DE) hun beleid om missionaire initiatieven te subsidiëren afgebouwd. DE steunde daarvoor een zendingsgemeente gedurende drie jaar voor 1/3 van de kosten van een voorganger en voor een maximumbedrag van € 50.000 per gemeente. Hierdoor ontstond een mechanisme van vlot
- 30 een (parttime)voorganger aan kunnen trekken om daarna ook de overige (financiële) support te regelen. De instructie beschrijft nog die manier.
Nu is het beleid van DE gericht op de start van pioniersplekken die heel geleidelijk toewerken naar gemeentestichting. De steun van DE hiervoor beperkt zich tot de betaling van € 5.000 voor een coach/fondswerver, naast een persoonlijke begeleiding.
- 35 **Subsidie of steun**
De financiële ondersteuning van een (zendings)gemeente kan op verschillende manieren plaatsvinden. Een van de manieren is het op voorhand landelijk ter beschikking stellen van gelden (zeg maar in de vorm van subsidies) los van het uiteindelijke exploitatieresultaat
- 40 van een (zendings)gemeente. Het voorstel van de instructie om een in tien jaar afbouwende standaardkorting op de minimumbijdrages in te voeren, los van het werkelijke exploitatieresultaat, is een dergelijk principe. De ervaring leert dat de resultaten van gemeenten schommelen en dat een jaarexploitatie door bijzondere inkomsten soms ook positief kan zijn. Voorbeelden hiervan zijn: het verkrijgen van een legaat, het ontvangen
- 45 van bijzondere (eenmalige) giften en het aangaan van jumelages met andere gemeenten.
- Een andere manier om (zendings)gemeenten te ondersteunen is om uit te gaan van het daadwerkelijke exploitatieresultaat. Indien er een financieel tekort is ontstaan ondersteunt het landelijk kerkverband alsnog binnen van tevoren afgesproken kaders. Vergelijkbaar
- 50 met de wijze waarop deputaten onderlinge bijstand en advies kleinere gemeenten nu

ondersteunt. Zeg maar het principe van ‘steunverlening bij tekorten’. Commissie 6 is voorstander van dit principe.

Commissie 6 onderkent de bij de instructie geschetste problematiek en heeft daarover ook gesproken met een van de indieners/ndertekenaars van classis Amsterdam. Op zich is het
 5 juist dat een zendingsgemeente, na instituering, volledig meedoet in alle rechten en plichten. Dat kan echter wel bij zendingsgemeenten met financieel minderdraagkrachtige leden tot problemen leiden. Te meer daar zoals hiervoor beschreven de financiële
 ondersteuning van zendingsgemeenten door het gewijzigde beleid van DE is gewijzigd. Vanwege het criterium van duurzaamheid (zichzelf financieel bedruipen) kan dit beleid
 10 volgens de commissie betekenen dat missionaire plekken zich minder en/of minder snel tot zendingsgemeenten ontwikkelen. De effecten van de coaches/fondsenwerfers zijn bovendien op dit moment nog niet te meten. De toetredingsdrempel om vanuit een pioniersplek of missionaire plek een aanvraag te doen om zendingsgemeente te worden zou
 15 zonder extra steun van ons kerkverband daardoor volgens uw commissie weleens (te) hoog kunnen worden. Dat zou betekenen dat mooie missionaire initiatieven niet meer leiden tot een zelfstandig functionerende gemeente. Dat zou volgens de commissie geen goede ontwikkeling zijn.

Voorstel tot besluit

20 De generale synode heeft kennis genomen van

1. de instructie van de particuliere synode van het Westen dd. 3.4.2019 (8.10) met een verzoek om de minimumbijdrages door de zendingsgemeenten, na instituering, in 10
 25 jaar tijd te brengen op de door de synode vastgestelde normbedragen van de bijdragen per (doop)lid;
2. het rapport van uw commissie;

heeft gehoord de bespreking op de vergadering overweegt

- 30 1. dat er meerdere manieren zijn om de financiële ondersteuning aan (zendings)gemeenten vorm te geven;
2. dat de financiële drempel om volgens art. 21 K.O. tot zendingsgemeente te worden geïnstitueerd niet te hoog mag liggen;
3. dat er een noodzaak is om de ondersteuning van gemeenten binnen het kerkverband
 35 meer op elkaar af te stemmen;
4. dat de GS 2019 (9.05 Cie 2 rapport 3 evangelisatie) heeft besloten om aan deputaten evangelisatie op te dragen om samen met deputaten zending, diaconaat, onderlinge
 40 bijstand en advies, de commissie partners zendingsgemeenten en de commissie kleine kerken te komen tot een eenduidig en samenhangend beleid van financiële en andere ondersteuning ten behoeve van gevestigde kerken en zendingsgemeenten;
5. dat er ter tafel van de GS 2019 voorstellen van commissie kleine kerken en deputaten onderlinge bijstand en advies liggen om gemeenten vanaf 50 leden extra financieel te
 45 ondersteunen;
6. dat een goede, meetbare en controleerbare kaderstelling zoals sluitende begrotingen en maximering van de hoogte en/of duur van de ondersteuning van belang zijn;

is van oordeel

1. dat het principe van ‘steunverlening bij tekorten’ in de kerk passender is dan de
 verstrekking van ‘subsidies’;

2. dat een structurele oplossing voor de financiële ondersteuning van zendingsgemeente meer recht doet aan de vermelde problematiek dan een afbouwende subsidieregeling;
3. dat er een integrale regeling dient te komen voor de financiële ondersteuning van gevestigde kerken en zendingsgemeenten;

5

en besluit

1. wel de intentie van de instructie over te nemen maar niet de gekozen oplossing;
2. de deputaatschappen evangelisatie, zending, diaconaat, onderlinge bijstand en advies, de commissie partners zendingsgemeenten en de commissie kleine kerken op te dragen om bij hun besprekingen om te komen tot een eenduidig en samenhangend beleid van financiële en andere ondersteuning ten behoeve van gevestigde kerken en zendingsgemeenten ook oplossingen (inclusief een juiste kaderstelling) aan te reiken die ervoor zorgen dat missionaire plekken of pioniersplekken (financieel) gestimuleerd blijven worden om als zendingsgemeente te worden geïnstitueerd.
- 10 3. na vaststelling door de bij lid 2 genoemde partijen dit beleid te implementeren en hierover door deputaten evangelisatie en deputaten onderlinge bijstand en advies aan de volgende synode te rapporteren;
- 15 4. daarvan kennis te geven aan de particuliere synode van het Westen.

20 O. Zuidema, rapporteur